

ทรัพยากรสัตว์น้ำจากเรือสำรวจประมงบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ปี 2547-2548

วิรัตน์ สนิทมัจโร* และ ณรงค์ศักดิ์ คงชัย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง

บทคัดย่อ

ศึกษาทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จนถึงอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ด้วยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ขนาดตาอวนก้นถุง 40 มิลลิเมตร และอวนคลุมก้นถุงขนาดตาอวน 25 มิลลิเมตร โดยเรือสำรวจประมง 9 ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2547-สิงหาคม 2548 ปีละ 4 เที่ยวเรือโดยทำการลากอวน 174 ครั้ง จาก 23 สถานี ระดับความลึก 10-50 เมตร ผลวิเคราะห์อัตราการจับสัตว์น้ำรวมเฉลี่ยทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 25.399 กก./ชม. ประกอบด้วยกลุ่มปลาเปิดแท้สูงสุดร้อยละ 42.95 รองลงมา คือ กลุ่มปลาหน้าดิน 28.46 ปลาหมึก 22.59 ปลาผิวน้ำ 3.16 ปลา 1.16 สัตว์น้ำเศรษฐกิจอื่นๆ 1.31 และกลุ่มกุ้ง 0.38 เปรียบเทียบอัตราการจับสัตว์น้ำระหว่างเขตสำรวจ พบว่าอัตราการจับสัตว์น้ำรวมบริเวณอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ถึงอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีค่าสูงกว่าบริเวณตอนล่างเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) โดยอัตราการจับของสัตว์น้ำกลุ่มปลาหน้าดิน ปลาหมึก กุ้ง และกลุ่มปลาเปิดแท้ ระหว่างเขตสำรวจแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบตามระดับความลึกพบว่ากลุ่มปลาผิวน้ำ ปลาหมึก กุ้ง และสัตว์น้ำเศรษฐกิจอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่อัตราการจับในแต่ละเดือนมีค่าไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) การแพร่กระจายของสัตว์น้ำกลุ่มต่างๆ อยู่ในช่วง 0.01-66.99 กก./ชม. และอัตราการจับสัตว์น้ำรวมแต่ละสถานีเฉลี่ยอยู่ในช่วง 11.33-96.41 กก./ชม. โดยกลุ่มปลาหน้าดิน และปลาหมึกพบแพร่กระจายหนาแน่นในเขตน้ลึก ส่วนสัตว์น้ำกลุ่มอื่นๆ พบแพร่กระจายในเขตน้ตื้นเป็นส่วนใหญ่ ขนาดของสัตว์น้ำที่จับได้มีความหลากหลาย พบขนาดสัตว์น้ำในปี 2548 มีขนาดที่เล็กลงจากปี 2547 จำนวน 45 ชนิด มีสัตว์น้ำหลุดลอดจากอวนก้นถุงขนาดตาอวน 40 มิลลิเมตร ไปสู่อวนคลุมก้นถุงขนาดตาอวน 25 มิลลิเมตร 97 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 37.77 ของอัตราการจับสัตว์น้ำทั้งหมด

คำสำคัญ : ทรัพยากรสัตว์น้ำ อวนลากแผ่นตะเฒ่ เรือสำรวจประมง อ่าวไทยตอนล่าง

* ผู้รับผิดชอบ : ๗๕/๑ ถ.วิเชียรชม ต.บ่อยาง อ. เมือง จ. สงขลา ๕๐๐๐๐. e-mail : wiratanas@yahoo.com

**Marine Resources Caught by Fishery Research Vessel
in the Southern Gulf of Thailand During 2004-2005**

Wirat Sanitmajjaro* and Narongsak Khongchai

Southern Marine Fisheries Research and Development Center

Abstract

Study on marine resources in the Southern Gulf of Thailand which covered from Ko Samui district, Surat Thani Province to Takbai district, Narathiwat Province was carried out by otter board trawler with 40 millimeter mesh size of cod-end and 25 millimeter mesh size of covernet, research vessel Pramong 9. The 174 successful hauls were conducted during February 2004 – August 2005, 4 cruises/year at 23 stations covering the depth zone 10-50 meters. The overall average catch per unit effort (CPUE) was 25.39 kg/hr. The catch composition of marine resources consisted of true trash fish 42.92 %, demersal fish 28.46 %, cephalopods 22.59 %, pelagic fish 3.16 %, crab 1.16 %, miscellaneous species 1.13 % and shrimps 0.38 %. The CPUE of area Singhanakorn district, Songkhla Province to Takbai district, Narathiwat Province was significant higher than area Southern of Ko Samui district, Surat Thani Province to Pakpanang district, Nakhon Si Thammarat Province ($p < 0.05$). The CPUE of each groups of demersal fish, cephalopods, shrimps and miscellaneous species were significant among the area. The CPUE of pelagic fish, cephalopods, shrimps and miscellaneous species considered by water depth was significant ($p < 0.05$) whereas the CPUE considered by month was non-significant ($p > 0.05$). Demersal fish and cephalopods were found high density in the deep water whereas the other groups were found high density in the shallow water. The distribution of marine resources group catch rate was between 0.01-66.99 kg/hr. The CPUE of total catch by station was between 11.33-96.41 kg/hr. The measured lengths of 45 species in 2005 were smaller than that in 2004. The escapement pass through 40 millimeter of cod-end mesh size was 37.77 % which was composed of 98 species.

Key words : marine resources, otter board trawler, fishery research vessel,
southern Gulf of Thailand

Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla Province 90000.
e-mail : wiratanas@yahoo.com